

Становище

от доц. д-р Йовка Великова Тишева, СУ „Св. Климент Охридски”, ФСлФ
за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „професор” по професионално направление 2.1. Филология (Синтаксис на
съвременния испански език)

В конкурса за професор, обявен в ДВ, бр. 55 / 19.07.2011 г. и в сайта на СУ за
нуждите на Катедрата по испанистика и португалистика към Факултета по класически и
нови филологии на СУ, участва един кандидат – доц. д-р Милена Борисова Попова. Тя е
редовен асистент в Катедрата по испанистика и португалистика от 1988 г., а през 2005 г.,
след конкурс е избрана за доцент в същата катедра.

Оценката на материалите по конкурса, заявена в настоящото становище, се
основава на изпълнението на условията за заемане на академичната длъжност „професор”,
посочени в чл. 29 от Закона за развитието на академичния състав в Република България,
чл. 60 от Правилника за прилагане на ЗРАС и чл. 114 от Правилника за условията и реда за
придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент
Охридски”.

Милена Попова е получила образователната и научна степен „доктор” през 1987 г.,
след защита на дисертационен труд на тема „Комуникативно-функционална семантика на
подчинителното наклонение в простото изречение в испанския език”. Темата е разработена
в рамките на докторантура в Московския държавен педагогически институт за чужди
езици „Морис Торез” (1983г. – 1987г.). М. Попова отговаря и на условията за заеманата от
кандидата академична длъжност – от 2005 г. тя е доцент в Катедрата по испанистика и
португалистика при ФКНФ на СУ. Приложената автобиография и характеристиката от
ръководителя на катедрата дават подробна информация за професионалната реализация,
научноизследователската и организаторската дейност на кандидатката сред академичната
общност във ФКНФ.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” М. Попова участва
със следните научни публикации (съгласно приложения към документите списък):

- три монографии
- 26 статии
- три учебника и учебни помагала.

Приложена е и информация за участието ѝ като съставител, редактор и рецензент на шест различни по формат разработки – сборници, монографии, учебници и учебни помагала.

След запознаване с научната продукция на кандидатката се налага да направя няколко уточнения:

1. Шест от представените по конкурса статии са все още под печат. Независимо че ръкописите са придружени със съответните служебни бележки, тези разработки не могат да се приемат като решаващи за крайната оценка по настоящата процедура.

2. Първата от монографиите представлява докторската дисертация на кандидатката; втората монография е хабилитационният труд, с който М. Попова участва в конкурс за доцент, а под №1 в списъка със статии фигурира авторефератът на докторската ѝ дисертация. Тъй като тези разработки са били обект на други процедури, те не могат да имат решаваща роля при оценката по настоящия конкурс. Това уточнение произтича от изискванията на чл. 114. (1) 3. от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”.

3. Учебниците и учебните помагала, представени по конкурса, са написани в съавторство. В тях липсва информация за дяловото участие на всеки от членовете на колективите. Текстовете не са придружени и от декларации, които да внасят яснота по този въпрос, поради което тези разработки ще бъдат оценявани само във връзка с учебната дейност на кандидатката.

Веднага обаче трябва да се отбележи, че уточненията по броя на публикациите, с които М. Попова заявява своите научни постижения, не изместват акцентите, с които е свързана научноизследователската ѝ работа. Монографията „Семантични и прагматични аспекти на синтактичните категории в съвременния испански език”, обсъдена в Катедрата по испанистика и португалистика, и 19-те статии, публикувани в специализирани научни издания, най-вече в България, очертават ясно основните полета, в които кандидатката е насочила своите творчески търсения. Тези области се свързват с типологичните анализи и езиковите универсалии, със семантичните и синтактичните аспекти на синтактичните категории в испанския език, с методиката и практиката на чуждоезиковото обучение, теорията и практиката на превода. Отличната теоретична подготовка и доброто познаване на различни лингвистични школи и на направления, занимаващи се с философията на езика, намират отражение в систематизацията на еволюцията на лингвистичните концепции, представена в посочената монография и в редица от статиите като смяна на

изследователската парадигма – от структурно-формални, през семантични към прагматични и социокултурни подходи. Продуктивните и надеждни лингвистични анализи в съвременното езикознание са обвързани с комуникативната функция на езика и се основават на взаимодействието между синтаксиса, семантиката и прагматиката. Решаващи фактори за релевантната интерпретация на изказването са контекстът, пресупозициите на участниците в комуникацията, избраните дискурсивни стратегии, степента на следване на максимите на комуникацията и принципите на релевантността. Тези изводи са убедително защитени в статиите на М. Попова, разглеждащи прагматични аспекти на изречението в испанския език, прагматичните характеристики на съюзите и частиците в испански, особеностите на хумористичните текстове.

Важно място при оценката по настоящия конкурс имат статиите, в които се разглеждат въпроси на чуждоезиковото преподаване и обучение. Ръководена от идеята, че в учебната практика трябва да намерят приложение най-добрите лингвистични постижения, М. Попова представя своето виждане за това как езиковедската теория може да оптимизира продуктивните творчески речеви дейности на обучаваните студенти, от една страна, и работата на обучаващите ги преподаватели, от друга. Това може да се постигне чрез акцентирането върху комуникативната функция на езиковите единици и превръщането на комуникативните модели в ядро на учебното съдържание. В учебните помагала, в които кандидатката участва като съавтор, и в поредица от статии се откроява търсенето на комуникативния потенциал на езиковите единици, разработването и апробирането на методика за представянето му в чуждоезиковото обучение.

Материалите по конкурса дават точна и изчерпателна информация за учебната дейност на кандидатката. Тя води два задължителни лекционни курса със студенти бакалаври от ФКНФ – „Синтаксис на простото изречение в съвременния испански език” и „Синтаксис на сложното изречение”. В магистърската програма „Приложна лингвистика” също води два задължителни курса – „Тенденции в съвременното езикознание” и „Семиотични системи и прагматика”. В магистърската програма по устен превод води лекционен курс „Прагматични аспекти на превода на съвременния испански език”. Кандидатката е водила и няколко избираеми дисциплини. Тематиката на предлаганите лекционни курсове отразява полетата, в които М. Попова е съсредоточила научните си интереси. Така чрез своята преподавателска дейност тя показва, че високото качество на преподаването е обвързано не само с добрата общотeorетична подготовка, но и с високите

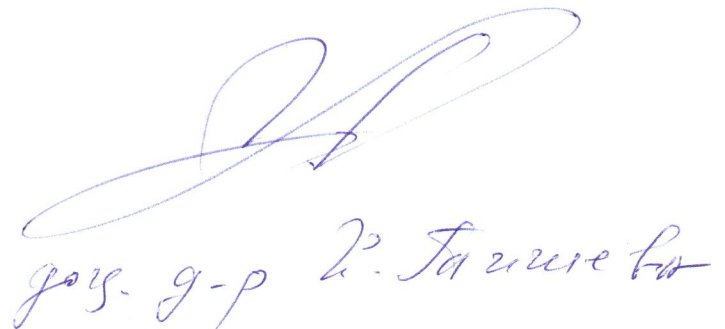
лични научни постижения в съответната област на лингвистиката. Прегледът на учебната дейност на М. Попова се допълва от курсовете в други университети: във ВТУ – морфология и синтаксис на испанския език за студенти бакалаври; в Скопския университет, в рамките на сключения договор за сътрудничество между Филологическия факултет и ФКНФ (за което заслуга има и личното участие на кандидатката в двустранните преговори) – по синтаксис, семантика и прагматика на испанския език.

Работата на кандидатката като ръководител на Катедрата по испанистика и португалистика при ФКНФ на СУ я представя като отговорна, разностранна и динамична личност. Тя участва в организирането на конференции по повод на значими годишнини, в културни прояви, посветени на испанския език, литература и култура, организирани съвместно с Института Сервантес и посолствата на Испания и Аржентина. Трябва да се отбележи и работата на М. Попова със студентите испанисти за включването им в разнообразни извънаудиторни академични дейности и културни събития.

Направеният преглед на научната, учебната и извънаудиторната дейност на Милена Попова и оценката на представените публикации ми дават основание да дам положителна оценка във връзка с участието ѝ в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по направление 2.1. Филология (Синтаксис на съвременния испански език).

16. 11. 2011 г.

София

доц. д-р Т. Янкова